

לקח מהפרשה

"אחלקם ביעקב..." (מ"ט ז')

רש"י: 'אין לך עניים וסופרים ומלמדי תינוקות אלא משמעון כדי שיהיו נפוצים'.

ויש לתמוה, הרי יעקב ביקש להעניש את שמעון על המעשה שעשה בשכם יחד עם לוי, אם כן איך הפקיד את חינוך הבנים בידי מי שנאמר עליו: 'ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה'?

התירוץ לכך הוא, שאמנם יעקב הקפיד על שמעון ולוי שלא התייעצו עימו אלא נטלו כלי זינם והרגו את אנשי שכם בניגוד לרצונו, אבל מאידך גיסא, ראה ומצא דווקא במעשה זה את כוח מסירות הנפש והקנאות למען האמת, וכיוון שאין לך מחנך טוב יותר מאשר זה המוכן למסור את נפשו בעבור החינוך, עשה יעקב כך שמלמדי התינוקות ייצאו משמעון. דווקא מידת העזות שבה אסור היה להם להשתמש בשכם, עשויה להועיל מאוד בתפקיד המיועד להם לחנך ילדי ישראל.

מסירות נפש שגילו יהודים לחינוך ילדיהם לתורה ויראת שמים כבר בגיל העריסה, ידועה הייתה בכל הדורות כמאפיין מובהק של העם היהודי. מסירות זו התפרשה כדבר טבעי וכרצון אמיתי לגדל את הצאצאים לעבדי ה' אמיתיים. גם בדורנו ובתקופתנו רבת המהמורות מזדמן להיתקל בנשים צדקניות הנוקטות בצעדים חינוכיים להפליא, ושלומי אמוני ישראל יכולים לקחת מהם משל ודוגמה לדרכי חינוך נאותות.

בבוקר אחד הופתעו האברכים בכולל בית דוד בחולון להיתקל באשה מבוגרת המביאה עימה עריסת תינוק ומניחה אותה בתוך בית המדרש בו עמלים עשרות אברכים על התורה ועל העבודה. לאברכי הכולל הסבירה: 'את ילדי של כבר איבדתי מזמן הם התרחקו מדרך התורה, ואין לי נחת מהם. עכשיו אני מעוניינת לשמור לפחות על נכדי הפעוט שיגדל כפי שיהודי צריך לגדול'.

האשה בקשה לעשות כפי שעשתה אמו של התנא ר' יהושע בן חנניה שביום שנולד הביאה את עריסתו לבית המדרש כדי שמגיל רך יתרגלו אוזניו לשמוע רק דברי תורה וקדושה, ועוד כשהייתה מעוברת היתה מחזרת על פתחי בתי מדרשות ומבקשת שיתפללו על העובר שבמעיה שיהיה חכם, עד שזכתה שהמשנה בפרקי אבות (ב' ח') מכתירה אותה בתואר הנכסף 'אשרי יולדתו'. האברכים בכולל 'בית דוד' הסכימו לקבל את האברך החדש גם ללא תקציב של 'משרד הדתות'...

הסבתא שגילתה מסירות ועקביות מופתית בהביאה מדי יום את נכדה לכולל התנדבה להביא גם מטעמים לאברכים, ובקשה שיתפללו על התינוק שיגדל לתורה ולמעשים טובים. ואכן בס"ד גדל הילד וצמח לילד פלא ממש עד שכל רואיו העידו בו שעדין לגדולות...

(עלינו לשבח)

פינת ההלכה

הלכות מזוזה / המשך

חדרים הפטורים ממזוזה

א: חדר שאין בו 196 סמ"ר (ארבע אמות על ד' אמות = 1.96 מטר אורך על 1.96 מטר רוחב) פטור ממזוזה.

ב: אם החדר צר וארוך, ויש בו 196 סמ"ר, אבל הרוחב פחות מ-1.96 מטר, קובעים מזוזה ללא ברכה.

ג: חדר עגול או חדר שיש בו חמש זוויות קובעים בו מזוזה ללא ברכה.

ד: חדר קטן שאין בו 196 סמ"ר המשמש מבואה לחדרים גדולים פטור ממזוזה, והמחמיר יקבע מזוזה ללא ברכה.

ה: חדר שיש בו 196 סמ"ר חייב במזוזה גם אם יש בו אח או מקרר שממעטים את שטח החדר.

ו: חדר גדול שיש לו משקוף אך אין לו דלת, צריך לקבוע בו מזוזה ללא ברכה.

ז: חדר כנ"ל שיש לו מזוזה והחליטו לשים לו גם דלת, צריך לפרק את המזוזה לבדוק ולקבוע אותה שוב עם ברכה.

ח: מקלט משתמשים בו גם למחסן חייב במזוזה. וצריך לברך על מזוזה אחרת בבית ולפטור בברכה זו את המזוזה במקלט. (ילקו"י חו"ק עמוד תקנ"ג, ועמוד תקסה)

ט: מקלט שלא משתמשים בו לשום צורך, פטור ממזוזה לגמרי. (ילקו"י חו"ק עמוד תקנ"ג, ועמוד תקסה)

חכמת חיים: (מהספר שימחליה)

עדיף לחיות בבדידות כנה, מאשר בידידות מזוייפת

"יהודה אתה יודוך אחיך..."

(מט"ח')

אמר לו: 'אתה הודית במעשה תמר, יודוך אחיך להיות עליהם מלך'.

(תנחומא)

חטאו של יהודה היה בצנעה, בסתר. ולו היה צריך לעשות תשובה בדרך זו בינו לבין קונו, לבין היודע תעלומות, לא היה הדבר כל כך קשה. אבל הוא היה צריך להודות בפומבי, בפרהסיא, בפני קהל ועדה, וקשה היה הדבר!

כחומת ברזל עמדה מולו הבושה והחרפה, והוא התנהג באצילות כמלך! - מלך הפרוץ את כל החומות והגדרים שהקיפוהו ומנעו ממנו לעשות תשובה, וסלל לו דרך לתשובה שלימה. - התנהגות מלכותית זו זיכתה אותו במלכות. (ר' יחיאל מאוסטרובצה)

הפרעה בויסות תחושתני / חלק ב'

בשבוע שעבר הסברנו מהו וויסות תחושתני, ועל שני סוגי 'תקלות' בוויסות: 'סף גירוי נמוך' (הגירויים נחווים כחזקים יותר), ו'סף גירוי גבוה' (הגירויים מורגשים בצורה חלשה יותר). במה מתבטא הקושי של ילדים אלה? לילדים עם סף גירוי נמוך (רגישות יתר) מגע עם חפצים נחוה כלא נעים ואפילו מלחיץ. הם יראו מצוקה ממגע עם בדים שונים (כמו מצעים מחוספסים), תפר בגרביים, מגע של מים על העור (כמו חולצה רטובה או פנים לא מנוגבות), משב של רוח על הפנים, הליכה על דשא או חול ללא נעליים, מגע עם אוכל במרקס מסוים. הם ימנעו ממשחקים מלכלכים כמו בוץ ודבק או יזדרזו לרחוץ ידיים, יגיבו בעוצמה חזקה לסריטות ושפשופים. הם לא נהנים משחיה, ונחרדים מחפיפת הראש במקלחת.

הבעיות החברתיות נובעות מכך שהם רגישים מאוד גם למגע של ילדים ואנשים אחרים. במיוחד הם יראו חשש עד חרדה מקרבה לילדים בני גילם או צעירים יותר בגלל התנועות הבלתי צפויות שלהם, ולכן שהות במקום בו יש ילדים רבים (כמו גן ילדים, משחקייה, גינת משחקים) היא קשה עד בלתי נסבלת עבורם. הם יתרחקו מהכלל או ימצאו לעצמם חברים שקטים ופסיביים יחסית, חלקם סובלים גם מרגישות יתר לרעש מה שמקשה עליהם את השהות במקום הומה. **איך מתמודדים? אי"ה בשבועות הבאים. שבת שלום, שושנה.**

סיפור לשבת

שכר שיחה נאה / קובי לוי - עיתונאי

"יום אחד קיבלתי שיחת טלפון ממשה, שדרך באחד מערוצי הקודש. הוא סיפר שמאזין מחיפה שמו אברהם, שחקר את המוות הקליני גילה דבר מאוד מעניין ואלה דבריו: "הגעתי למסקנה מעניינת, שלא כתובה במפורש באף מחקר: כשמגיע מי שאינו שומר שבת לבית דין של מעלה, נשמע קולו של המקטרג הצועק בפני הדיינים "פלוגי זה מחלל שבת!!!". וזה הכל. פשוט זה הכל. מעבר לזאת הוא לא מוסיף דבר, כי כנראה בשלב הזה של הדיון אין מה להוסיף. המקטרג לא מתאמץ להביא עוד עבירות. חילול שבת הוא כל כך נורא, עד שפמליה של מעלה מזדעזעת מכך, ואינה זקוקה לשום עבירה נוספת כדי להכיר את מי שלפניה..." עד כאן המאזין. אחריו עולה לשידור אישה המגיבה לדבריו: "שלום, שמי רחל, אני מתגוררת במרכז הארץ. רציתי לאמת את דבריו של המאזין הקודם. אכן כן, בבית דין של מעלה, המלאך המקטרג לא אומר יותר מאשר 'פלוגי מחלל שבת'..."

"רגע" שאלתי, "מנין הידע והקביעה הפסקנית הזו? "אינני מעוניינת לספר..." השיבה. "חבל - אמרתי לה - 'אולי סיפורך יחזק כמה מן המאזינים". לשמחתי הגב' שוכנעה, והחלה לספר: "נולדתי במשפחה חילונית לחלוטין. עיסוקי היה הספורט לסוגיו. הייתה לי הצלחה גדולה ואהדה רבה. זכיתי להריון. חלמתי שגם בני יהיה ספורטאי, כמוני. אך מסובב כל הסיבות חשב אחרת. הלידה התנהלה כרגיל, ונולד תינוק יפהפה בריא ושלם במשקל של ארבעה ק"ג. השמחה נמשכה בדיוק רבע שעה. לפתע איבדתי את הכרתי, הצוות הרפואי ביצע בדיקות שנמשכו זמן רב. בשלב מסוים הפסיק הדופק, וחשתי כיצד נשמתי פורחת מגופי, ומלמעלה אני מביטה על ניסיונות ההחייאה בחדר הלידה, ועל עיניהם המבוהלות של בני משפחתי שבמסדרון. "וכמו בכל סיפורי המוות הקליני נכנסתי למנהרה שבסופה אור מלטף ושופע רחמנות. לא תאמין, הקב"ה מדבר עם כל אחד בשפתו. בקצה המנהרה ניצב אולם ספורט גדול ומפואר, במרכזו ישבו שבעה אנשים מכובדים שלא הכרתי. אחד מהם פנה אלי ואמר גברתי את עומדת כאן לדין. "לדין? נדהמתי. מה לי ולדין? על מה דין? "לפתע נשמע קול רעש מחריד ומחריש אוזניים, כמו רעמים אדירים הבאים אחד אחרי השני. שמעתי היטב את קולו של המקטרג: "האישה הזו מחללת שבת!!!!!!". "נכנסתי להלם... ובסופו מלמלתי לכוון הדיינים, מה לי ולשבת. אני לא מכירה שומרי שבת, כל משפחתי מחללת שבת, מה בדיוק אתם רוצים ממני? הבחנתי שיש בטענה שלי ממש, והיא עושה רושם על הדיינים. "בשלב זה ביקש הסנגור, להקרין את הסרט של חיי. הבחנתי במסך ענק, שגודלו לפחות כמו בנין עירית ת"א. ראו עליו תינוקות קטנה... זו אני, הנה במסך אני בת שנה, בת שנתיים... בת חמש. אני שמה לב שהדיינים מגלים סימפטיה כלפי, הם לא מחפשים להענישני... והסנגור מפריח בי הרבה תקוות טובות..."

לפתע על המסך מופיעה תמונתי כשאני בת 20... ואז פונה אלי הסנגור בתוכחה: מה זה??? את לא צנועה!!! אוי, אוי, אוי, הרגשתי בושה נוראה. נוראה מכל בושה שתעלה על הדעת. דווקא הסנגור מוכיח אותי... איזו בושה, ביקשתי באותן שניות להתנפץ למיליארד רסיסים ולהיעלם בקוסמוס. פשוט לא להיות קיימת מעוצמת הבושה... במוחי חלפו המון שאלות עלי, על מהות החיים, על הדין הנורא... ואז חשתי תעצומת נפש לומר את המילים הפשוטות הבאות: יש לי תינוק, תינוק קטן, אני לא רוצה לעצור את החיים הנפלאים האלה... "ראיתי נהרה של אור על פני הדיינים, חשתי שהם שמחים מהביטוי "החיים הנפלאים", שהם משדרים אלי אהבת ישראל טהורה וזה נרשם לי ככף זכות

"ואז ביקש הסנגור להראות להם עוד סצנה מתוך חיי שהתרחשה יום לפני הלידה. אני יושבת מול המרקע, וצופה בתוכנית מרשת שידור אמריקנית. בתוכנית, שני סוחרי יהלומים חרדים, מקיימים ביניהם משא ומתן על עסקה בלא עשרות מיליוני דולרים. והנה הם לוחצים ידיים, מרימים כוסית "לחיים" והעסקה סגורה. ללא עורכי דין, ללא חוזים, ללא חברת בטוח. וכששואלים אותם מנחי התוכנית איך מבצעים עסקה על סמך מילה ולחיצת יד הם משיבים: "אנחנו יהודים יראי שמים המאמינים בתורה הקדושה, אנו נותנים אמון זה בזה כי התורה היא נר לרגלינו... והקב"ה בינינו. "לפתע רואים את פני על המסך כשהן מתפעמות ושומעים אותי אומרת: "לא יאומן, איזה יופי שאנשים בכוח התורה הנפלאה הזו חיים עם אמון וידידות שכזו... באמת תורה נפלאה..."

"עיניהם של שבעת הדיינים פונות אלי, ואני מרגישה רוגע. אני מבינה שהם מאד מרוצים ממני. אחרי מספר שניות פנה אלי אב בית הדין ואומר לי: "גברתי, דיברת יפה על התורה, שיבחת את התורה. אנחנו מתירים לך לחיות חיי תורה. את יכולה לרדת לעולם ממנו באת, ולגדל את תינוקך עם התורה. "45 דקות הייתי חסרת-חיים, במוות קליני. ברוך השם עברו מאז 25 שנים... "אתה שומע" הרב לוי מסיים השדרן משה מערוץ הקודש "הגברת הנכבדה הזו הספיקה להשיא את בנה הבכור, ויש לה עוד ארבעה בנים בני ישיבות חכמים וצדיקים. נו? מה תגיד, שכר שיחה נאה של אישה שעולמה זה רק הספורט, הביא אותה להיכנס בגאון בדלת הקדמית לעולם הנצח..."